

ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

กิตติศักดิ์ บุญศรีธนา *

บทคัดย่อ

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน (Cohen, 2011 หน้า 147) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 28 ข้อ ได้กำหนดความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารทั่วไป เมื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient Alpha) ของครอนบาค (Crobach) ได้ค่า 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้ค่าที (t – test) และค่าเอฟ (F-test) ส่วนที่จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษารายด้านแล้ว อยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

2. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ที่มีเพศ ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อ การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 10-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

บทนำ

ในสภาพของสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สังคมประเทศไทยเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ทันสมัย เข้ามามีบทบาทพร้อมกับวัฒนธรรมของชาติตะวันตก ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษารวมถึงการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และเป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆในสังคมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (อ้างถึงในยุคนั้นที่ หวานฉ่ำ, 2555,หน้า 1)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดน แม้ว่าจะมีการเคลื่อนไหวระดับชาติเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21 จะมีมาแล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553 ด้วยการจัดประชุมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งมีการประชุมทางวิชาการ บทความข้อเขียนเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทักษะขั้นสูงซึ่งกำลังกลายเป็นแนวโน้มสำคัญของโลก แต่การเคลื่อนไหวในเรื่องดังกล่าวขาดความต่อเนื่องจริงจังของทุกฝ่าย การไม่มีเจ้าภาพองค์กรที่เป็นหลักในการประสานงานและดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจัง ถือเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ไร้พรมแดน การอยู่นิ่งเฉย การทำแบบเดิมๆ ตามที่เคยชิน การรอรับนโยบายจาก เบื้องบนแต่ฝ่ายเดียว ขณะที่การเมืองการปกครองไม่เสถียรภาพ ล้วนสร้างความเสียหายต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศส่งผลให้ประเทศชาติขาดศักยภาพในการแข่งขัน และเสียผลประโยชน์เมื่อเปิดพรมแดนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 การเริ่มต้นในวันนี้อาจช้าไปนิด แต่ยังไม่

สายเกินไปที่จะลงมือทำ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ทุกระดับในฐานะผู้มีอำนาจขององค์กร จะต้องตัดสินใจ ดำเนินการให้แผนยุทธศาสตร์และภารกิจของสถานศึกษาที่ตนรับผิดชอบ มีการสร้างคุณภาพสำหรับอนาคต บนพื้นฐานการติดตาม กำกับดูแลให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง (รศสุคนธ์ มกรมณี, 2555, หน้า 38-40)

การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านให้มีคุณภาพสอดคล้องกับประสิทธิผลของ โรงเรียนและ ความต้องการของบุคคลและสังคมนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของ ประเทศ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจในการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีหน้าที่และรับผิดชอบในการ ตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป โดยเป็นไปตามความต้องการ ของนักเรียนและชุมชน ซึ่งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะสร้างความพึงพอใจให้แก่ทุกคน ในสถานศึกษานั้น มิใช่ของง่าย เพราะไม่เพียงแต่ต้องเผชิญกับความยุ่งยากจากบุคคลภายในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องเผชิญ กับบุคคลภายนอกสถานศึกษาด้วย บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการรวมกลุ่ม และจูงใจเพื่อก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติงานและเสริมสร้างความก้าวหน้า ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามนโยบายที่กำหนดไว้ และเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าด้านงานวิชาการ โดยให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายของความสำเร็จในองค์กร การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารคน ทั้งทางด้านบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบการบริหารภายในสถานศึกษา มีความ แตกต่างกันในด้านความคิด เจตคติ อุปนิสัย และคุณลักษณะส่วนตัว ผู้บริหารจึงควรสร้างความสัมพันธ์กับ บุคลากร ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน โดยมีความเป็นผู้นำของผู้บริหารเป็นเครื่องเกื้อกูล อยู่เบื้องหลัง จะช่วยส่งเสริมในด้านการบริหารสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการทำงานของครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จได้ตามแนวนโยบายของโรงเรียน (ยุกตพันธ์ หวานจำ, 2555, หน้า 3)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน ของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จึงมี ความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 กลุ่มงาน กล่าวคือ 1. กลุ่มบริหารวิชาการ 2. กลุ่มบริหาร งบประมาณ 3. กลุ่มบริหารงานบุคคล 4. กลุ่มบริหารทั่วไป ว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อตัวนักเรียน และสถานศึกษามากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อการ บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนให้บริหารงานตามฝ่ายต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อผู้รับบริการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 108 คน (Cohen, 2011 หน้า 147)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 28 ข้อ ได้กำหนดความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารงานบุคคล 4. ด้านการบริหารทั่วไป เมื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruence: IOC) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient Alpha) ของครอนบาค (Crobach) ได้ค่า 0.96 ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง ในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าความถี่ และ ร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่าที (t - test) จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากมี

ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ ตามวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 – 20 ปี

2. ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน พระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน พระโขนงพิทยาลัย มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ด้านการบริหารวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระ โขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศต่างกันมีความ คิดเห็นต่อ การบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระ โขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

3.4 ด้านการบริหารทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

4.1 ด้านการบริหารวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

4.2 ด้านการบริหารงบประมาณ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

4.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

4.4 ด้านการบริหารทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ไม่พบความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก โดยมีความคิดเห็นในด้านการบริหารวิชาการ มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และอันดับสุดท้ายคือ การบริหารทั่วไป เนื่องมาจากโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย มีขั้นตอนและขอบข่ายในแต่ละภาระงานอย่างชัดเจน และปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบในโรงเรียน ซึ่งมีการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ อินทรประเสริฐ (2550:57) ที่พบว่า บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเอกภาพในด้านนโยบายและความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีอิสระในการกำหนดความต้องการและดำเนินการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป โดยมีมาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพสามารถประเมินและตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกลักษณ์ ขาวนวล (2551:34) ที่พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี โดยทั้ง 4 ด้าน มีความพร้อมในการบริหารเป็นส่วนใหญ่ มีความพร้อมในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

มีการทำงานอย่างมีระบบปฏิบัติตามขั้นตอน และมีการประเมิน สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยสามารถบริหารงาน กลุ่มบริหารวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการวางแผนงานด้านวิชาการและทำตามแผนที่วางไว้ พัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ท้องถิ่น หลักสูตรแกนกลางฯ พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ทั้งของครูและนักเรียน รวมไปถึง วัดประเมินผล วิจัย นิเทศ ได้อย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคตน์นัท หวานฉ่ำ (2555, หน้า 73) พบว่า การบริหารวิชาการในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น มีการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนการสอน โรงเรียนได้ผ่านการประเมินจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และผ่านการประเมินอยู่ในระดับดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 , 2546) โดยมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยสามารถบริหารงาน กลุ่มบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดทำแผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการใช้จ่ายประจำปี อย่างชัดเจน รายงานผลการเบิกจ่ายได้อย่างถูกต้องครบถ้วน การระดมทรัพยากรและเงินรายได้ของสถานศึกษามีที่ไปที่มาและโปร่งใส รวมไปถึงสามารถตรวจสอบ ติดตามและชี้แจงการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของทางโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550, หน้า 99) ที่พบว่า การบริหารด้านงบประมาณมีความละเอียดอ่อน ประกอบกับต้องมีการตรวจสอบและรายงานผลต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีนโยบายการดำเนินงานอย่างชัดเจน โดยมีการวางแผนในการออกแบบระบบงานธุรการอย่างเป็นระบบ วางแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาระบบ แผนระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา แผนเสนอของบประมาณ โดยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ของสถานศึกษา ทั้งปริมาณ คุณภาพ เวลา ตลอดจนต้นทุน อีกทั้งมีการสนับสนุนการทำงานแบบลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อน โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมใช้ในการดำเนินงาน และได้มีการจัดสรรงบประมาณตามภารกิจ โครงสร้างสายงาน แผนงาน โครงการการเบิกจ่ายงบประมาณประเภทต่างๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามงบประมาณประจำปี มีการตรวจสอบ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณอย่างเป็นขั้นตอน

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก แสดงว่า โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยมีการวางแผนอัตรากำลังที่ดี สามารถจัดสรรหาบุคลากรมาทดแทนได้อย่างถูกระเบียบ มีการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนได้อย่างตรงไปตรงมา มีความเป็นธรรม ในด้านการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ รวมไปถึงการอุทธรณ์และร้องทุกข์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคตน์นัท หวานจำ (2555, หน้า 74) พบว่า การบริหารงานบุคคล ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการวางแผนอัตรากำลังคนให้เหมาะสมกับภารกิจ มีการแต่งตั้งบุคลากรในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้พิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งมีการส่งเสริมพัฒนาครูอย่างเป็นระบบมีการสนับสนุน รวมถึงสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้กับครู (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 52-64)

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารทั่วไป โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก บ่งบอกได้ถึงโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย มีการจัดระบบการบริหารพัฒนาองค์กรและดำเนินงานธุรการได้ดี สามารถอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้กับกลุ่มบริหารที่เหลืออีก 3 กลุ่มได้ สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียน รวมไปถึงการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุคตน์นัท หวานจำ (2555, หน้า 75) พบว่า การบริหารทั่วไป ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในอำเภอคลองหลวง มีการวางแผนและออกแบบงานธุรการตามขั้นตอนให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดระบบฐานข้อมูล ที่สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษารวมถึงมีการประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในเรื่องการนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณชน และมีการจัดหาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้บริการงานทางการศึกษาในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 65-74)

2. จากผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา

ของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยทั้งเพศชายและหญิง มีภาระงานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนเหมือนกัน จะต้องลงไปปฏิบัติหน้าที่ตามฝ่ายต่างๆ หลายคนได้ทำหน้าที่มากกว่า 2 ฝ่าย ทำให้มองเห็นขอบข่ายภารกิจกลุ่มบริหารต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมไปถึงได้ใกล้ชิด มุมมองในด้านบวกและรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน วัฒนธรรมองค์กร จึงทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย มีทัศนคติต่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัยไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิดา เพลินจิต (2558, หน้า 105) พบว่าการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี ประสบการณ์ 10 – 20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้โดยการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงกำหนดให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School based management) หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน และผู้เรียน เน้นความหลากหลาย และมุ่งพัฒนาให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ประกอบกับจัดกระบวนการเรียนรู้ และประเมินผู้เรียนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 และมาตรา 26 กล่าวคือ

มาตรา 24 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน
5. รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียน การสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนเป็นหัวใจหลัก ในภารกิจของสถานศึกษา ที่มุ่งจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน โดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางลงมายัง เขตพื้นที่ สถานศึกษา ให้มีความคล่องตัว สามารถบริหารหรืออำนวยการในการจัดการศึกษาได้อย่างอิสระและมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดไว้เป็นกฎหมายดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้การบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน เป็นไปเพื่อมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนอย่างเต็มกำลังและเท่าเทียม ก่อให้เกิดความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย จำแนกตามเพศ และประสบการณ์จึงมองการบริหารสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน หรือร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ที่ครอบคลุมการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งจะทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในโรงเรียนมากขึ้น

1.2 ให้การศึกษาอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาให้ครอบคลุมปริมาณครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการ อย่างเป็นระบบต่อเนื่องและควรได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา

1.3 จากการศึกษาพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็น โอกาสอันดีที่ควรให้การสนับสนุน กำกับ ติดตาม และส่งเสริมในการบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ให้มากยิ่งขึ้นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สัมพันธ์ต่อการบริหารสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาความรู้ ความเข้าใจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน เปรียบเทียบกับการปฏิบัติหน้าที่จริงในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- ประภาศิริ สุรพันธ์. (2550). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ภูมิภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปราชญา กล้าผจญ และ ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). การบริหารจัดการยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- พรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2550). องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และ ศิริพงษ์ เสาภายน. (2556). การศึกษาอิสระ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- ยุกตนันท์ หวานน้ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา. วารสารการศึกษาไทย, 3(1), 30.
- วชิพร แก้วหล้า, จินตนา จันทร์เจริญ และ วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 37. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ 8. ฉบับที่ 1. 1099 – 1107.
- ศศิตา เพลินจิต. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2556). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2558). หลักและกระบวนการบริหารการศึกษาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- อันติกา บุษราคุก, จินตนา จันทร์เจริญ และ วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชิงราย เขต 1. ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ 8.
ฉบับที่ 1. 1340 - 1349.

อำนวย ทองโปร่ง. (2557). **การบริหารงบประมาณการเงินและการบริหารทั่วไป.** กรุงเทพฯ: บริษัท มิตรภาพ
การพิมพ์และสื่อดิจิทัล จำกัด.

เอกลักษณ์ ขาวนวล. (2551). **การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่**
การศึกษากาญจนบุรี เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.